



NÉPSZABADSÁG

2008. MÁJUS 7., SZERDA • LXVI. ÉVFOLYAM, 106/2. SZÁM, 26 OLDAL • BUDAPESTI KIADÁS • WWW.NOL.HU • 120 FORINT

VERNE-SOROZAT

Kétévi vakáció

Egy jó nevű új-zélandi nevelőintézet tizenöt növendékével elszabadul a Sloughi nevű vitorlás. A bajban gyorsan összekovácsozódnak a különböző nemzetiségű és korú gyerekek, de hamarosan felüti fejét a nemzeti hovatartozás szerinti rivalizálás.

Könyvmelléklet!



Lemondott az MVM elnöke

Mártha lehet az új vezér

Kocsis István vezérigazgató után lemondással távozik az MVM elnöke, Vásárhelyi István is. Úgy tudjuk, az új elnök Lengyel Gyula igazgatósági tag, az új vezérigazgató Mártha Imre lehet. **20. oldal**

Vezetőváltás az Akadémia élén

Pálinkást választották

Az első fordulóban elnökükké választották az akadémikusok Pálinkás Józsefet (476-ból 276 szavazattal) a három jelölt közül. A volt oktatási miniszter lemondott parlamenti mandátumáról, a Fidesz még nem jelölte ki utódját. **4. oldal**

Európáról is tárgyaltak

Klaus-Sólyom találkozó

Tiszteletbeli szomszédok vezetőjeként találkozott tegnap Václav Klaus és Sólyom László Budapesten. A prágai Károly egyetemen hungarológiai oktatás is lesz. **8. oldal**

Kényszerből vett drága minik

Robogó kabát

Tízezer euróért adják – drága a superkönnyű anyag és technológia –, mégis kelendő a mopedaútó, ugyanis könnyített szabályok vonatkoznak rá. Magyarországon eddig kétezret vettek belőle. **21. oldal**

Deák Bill Hatvan csapása

A blues lett az élete

Amikor először hallotta énekelni Orszáczky Jackie-t, abba akarta hagyni, de szerencsére mégis folytatta Deák Bill Gyula. Elkészült a Hatvan csapás című, emlékező albuma. **11. oldal**

Az államfőnek ismét jelöltnie kell

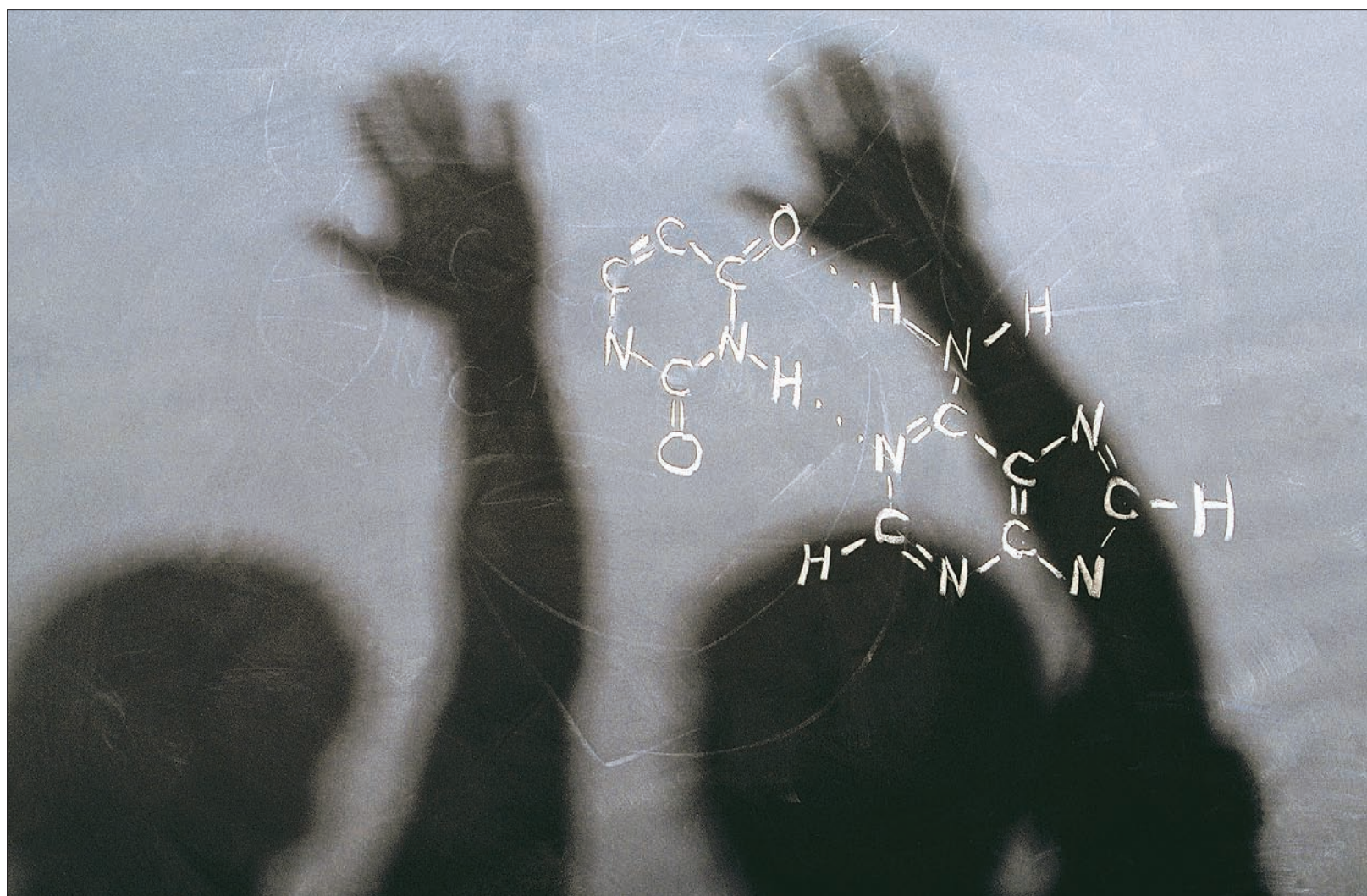
Baka nem lehet főbíró

Bírórsai elutasították, emiatt két parlamenti párt sem támogatja, és így nem lehet a Legfelsőbb Bíróság elnöke Baka András. **3. oldal**

Mai mellékletünk: Kerékvilág 21., 22. oldal

Parlamenti génbarátság

Törvény a genetikai adatok védelméről – Amerika már a diszkrimináció ellen



Jelentkezés egy DNS-részlet képlete mögött Fotó: AFP/Jupiterimages

Az amerikai törvényhozásban a XXI. század első jelentős emberjogi törvényének nevezték a genetikai információkon alapuló diszkriminációt tiltó, nemrég elfogadott jogszabályt. Nálunk a parlament hétfőn zavarba ejtő egységben, 370 igen szavazattal támogatta a humángenetikai adatok védelméről szóló új törvényt.

Nem akármilyen ügyről van szó tehát, az egyértelmű.

„A borszíned, a nemed mind részei a DNS-ednek. Nem kellene ennek a többi részét is védőernyő alá tenni?” – tette fel a kérdést Francis Collins, a vezető amerikai humángenetikai intézet vezetője. És nem hiá-

ba. A védőernyőt Amerikában kiterjesztették. Nálunk pedig kinyitották.

Collins logikája szerint amikor a színes bőrűeket, illetve a nőket védik a hátrányos megkülönböztetéstől, egy-egy genetikailag meghatározott sajátosságuk következményeitől óvják őket. De a gének más módon is bajba sodorhatják az embert. Például, ha a bennük rejlő információkat a biztosítótársaságok vagy a munkáltatók megszerezhetik. A betegségre hajlamos embert ekkor nem veszik fel, még ha pillanatnyilag makkegészséges is, vagy csak nagyon drága biztosítást kötnék vele. Ezt a törvényt ott most megtiltotta.

A mi jogszabályunk egyelőre csak az adatokra vigyáz, azokat nem engedi az érintett hozzájárulása nélkül felhasználni, illetve a tudományos célból gyűjtött információmentységet nagyon erősen védi, benntartja a számára rendelt rendszerben.

A munkáltatók, illetve a biztosítók kifejezett kizárását az ilyen adatokhoz való hozzáféréstől nálunk is javasolta két ellenzéki képviselő, de a Ház többsége leszavazta őket. Az ügy kivételes voltát bizonyítja, hogy pártjaik ennek ellenére megszavazták a törvényt, amint ők maguk is, azzal, hogy később majd újra próbálkoznak, hiszen a tudomány olyan

tempóban halad ezen a téren, hogy évente meg kell majd vizsgálni, alkalmas-e még a törvény legszemélyesebb adataink védelmére.

A DNS információit jelenleg személyek azonosítása céljából is gyakran alkalmazzák. Ezt teszi a bűnüldözés meglehetősen nagy adatbankot felhalmozva. S ezt teheti bárki, aki megfizeti, mert meg szeretné tudni, hogy gyerekének ki az édesapja, vagy a partnere ruháján található információnyomok milyen kapcsolatra vallanak. Ezek a DNS-tesztek azonban a személyazonosság megállapításánál tovább nem mennek.

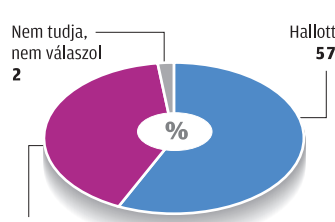
Bővebben a 2. oldalon

A többség elfogadná a netadót

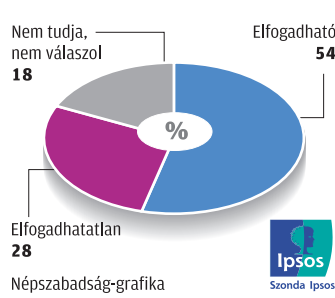
A lakosság 32 százaléka naponta internetezik, 13 százaléka heti egy-két alkalommal, 14 százaléka ennél is ritkábban. A Szonda Ipsos lapunk főkérésére készített fölméréséből kiderül, hogy a megkérdezettek 54 százaléka elfogadhatónak tartja az internetes kulturális járulék bevezetését. Az ötszáz felnőttet érintő telefonos kutatás szerint a világhálót soha nem használók még mindig jelentős kört, 41 százalékot alkotnak. A legtöbb használónak (84 százalék) a mindennapi tájékozódásban, ügyintézésben segít a világháló, illetve a kapcsolattartásban, levelezésben (81 százalék). Az internetezők 64 százaléka zenét, filmeket, művészeti alkotásokat is lelt. Ennél kisebb, de még mindig 59 százalék azok aránya, akik a munkájukhoz használják a tájékozódásnak ezt a forrását. A kérdésre, miért nem használja az internetet, a válaszolók 50-55 százaléka hivatkozik arra, hogy nincs berendezése vagy nincs rá szüksége, nem érdekli, nem ért hozzá – és 42 százalék jelöli meg okként, hogy drága a szolgáltatás.

Részletek a 4. oldalon

Hallott Ön arról, hogy az internet-szolgáltató cégektől a jelenlegi előfizetések 0,8%-át kitevő kulturális járulékot szeretnének beszedni?



A járulék előfizetőként 20-70 forintos többletköltséget jelentene a szolgáltató cégek számára. Ön szerint ez az összeg elfogadható vagy elfogadhatatlan nagyságú?



Haladékot kapott tizenkét mellékvonal

Munkatársunktól

Első döntésével év végéig haladékot ad tizenkét, alacsony forgalmú vasúti szárnyvonalnak Szabó Pál, a közlekedési tárca új vezetője. Ezekre tavaly május 31-ig rendelte meg a minisztérium a személyszállítást a MÁV-tól azzal, hogy eddig az időpontig eldől, sikerül-e regionális vasútként való üzemeltetésükre működtetőt találni. Ez azonban május végéig már bizonyosan nem derül ki, ennek hiányában viszont júniustól leállna a forgalom.

Úgy tudjuk, Szabó Pál azzal indokolja döntését, hogy a kormányzati átalakítások miatt nem volt mód lezárni az egyeztetéseket a szakszervezetekkel, és még a térségi vasutak működtetését célzó első pályázatok sem jelentek meg. Az első kiírás év közepére várható, és a folyamat várhatóan több szakaszban zajlik majd. A minisztérium képviselői december óta járják az érintett önkormányzatokat, és igyekeznek feltérképezni,

hogy milyen lehetőségek kínálkoznak a szárnyvonalak továbbműködtetésére.

A közlekedési tárca a korábban vizsgált 38, alacsony forgalmú szárnyvonalból a szakszervezetekkel decemberben kötött megállapodás alapján 26-ra év végéig, 12-re pedig május végéig rendelte meg a MÁV-tól a személyszállítást. Az önkormányzatok 12 mellékvonal térségi vasúttá való átminősítését kérték.

A TIZENKÉT ÉRINTETT SZÁRNYVONAL:

- Mezőfalva-Paks (40 km)
- Balatonmáriafürdő-Somogyuszob (52)
- Börgönd-Sárbogárd (30)
- Godisa-Komló (19)
- Pécs-Pécsvárad (23)
- Villány-Mohács (24)
- Szilvásvárad-Putnok (34)
- Kocsord-Csenger (25)
- Tiszalök-Ohat-Pusztakócs (65)
- Mezőhegyes-Battonya (18)
- Kiszénás-Kondoros (6)
- Vésztő-Körösnagyharsány (32)

